

IVICA I MARICA

Na ivici velike šume živeo je siromašni drvoseča sa svojom ženom i dvoje dece. Dečak se zvao Ivica a devojčica Marica. Nisu imali dovoljno hrane i kada je jednom došlo do velike skupoće u zemlji, nisu imali ni hleba da jedu. Kada je uveče razmišljao i od briga se prevrtao u krevetu, otac uzdahnu i reče svojoj ženi: „Šta će biti sa nama? Kako ćemo prehraniti našu jednu decu, kada ni za sebe nemamo ništa?“ ---- „Znaš šta, čoveče“; odgovori žena, „sutra u ranu zoru povešćemo decu u šumu, tamo gde je najgušća: naložićemo im vatru i dati svakom po komad hleba, a mi ćemo otići na posao i ostaviti ih same. Oni neće naći više put do kuće, i tako ćemo ih se rešiti.“ ---- „Ne ženo“, reče muž, „to neću da uradim, pa kako da svoju decu ostavim samu u šumi, divlje životinje bi ubrzo došle i rastrgle ih.“ ---- „Budalo“, reče ona, „onda ćemo svi četvoro umreti od gladi, možeš samo da pripremiš daske za mrtvački sanduk“, i nije ga ostavljala na miru, dok nije pristao. „Žao mi je jadne dece“, reče čovek.

Deca od gladi takodje nisu zaspala i čula su šta je maćeha rekla ocu. Marica gorko zaplaka i reče Ivici: „Gotovo je sa nama.“ ---- „Cuti, Marice“, reče Ivica, „ne plači, ja ću već nešto smisliti“. Kada su roditelji zaspali, ustade, obuče svoj kaputić, otvori vrata i iskrade se napolje. Mesec je sijao, a beli šljunak ispred kuće sjajio se na mesečini kao novčići. Ivica se saže i poče da trpa kamenčice u džepove, koliko je moglo da stane. Onda se vrati natrag i reče Marici: „Budi spokojna, draga sestrice, i mirno spavaj, Bog nas neće napustiti“, i leže ponovo u svoj krevet.

Čim je svanuo dan, još pre nego što se podiglo sunce, došla je maćeha i probudila decu: „Ustajte, lenštine, idemo u šumu da donesemo drva“. Zatim dade svakom po komadić hleba i reče: „Ovo vam je za ručak, ali nemojte da pojedete ranije, jer ništa drugo nećete dobiti“. Marica je stavila hleb ispod kecelje, pošto su Ivici džepovi bili puni kamenja. Posle toga podjoše svi zajedno u šumu. Kada su prošli jedan deo puta, zastade Ivica i pogleda natrag prema kući i to je stalno radio. Otac reče: „Ivice, šta to gledaš i stalno zaostaješ, pazi i hodaj „---- „Ah, oče, gledam moju belu mačkicu, sedi na krovu i želi da me pozdravi“. Maćeha na to reče: „Budalo, to nije maće vec dimnjak obasjan jutarnjim suncem“. Ali Ivica se nije okretao za mačetom, već je stalno bacao kamenčice iz svoga dzepa na put.

Kada su stigli usred šume, reče otac: „Deco, nakupite drva, hocu da vam naložim vatru da se ne smrznete“. Ivica i Marica sakupiše čitavu gomilu grančica..

Kada su upalili grančice i vatra se dobro rasplamsala, reče žena: „Deco, lezite sad pored vatre i odmorite se, a mi idemo u šumu da sečemo drva. Kad budemo gotovi, doći ćemo po vas“.

Ivica i Marica sedoše kraj vatre, a kad je došlo podne, svako pojede svoje parče hleba. Kako su čuli udarce sekire, verovali su da je otac u blizini. Ali, to što su čuli, nije bila sekira nego grana, koju je on vezao za jedno suvo drvo, kojom je vetar udarao tamo i ovamo. Kada su tako dugo sedeli, zatvoriše im se oči od umora i oni čvrsto zaspashe. Kada su se probudili, bila je tamna noć. Marica zaplače i reče: „Kako ćemo sad izaći iz šume?“ Ivica je uteši: „Sačekaj malo da se pojavi mesec, a onda ćemo već naći put“. I kada se pojavio pun mesec, uze Ivica Maricu za ruku, pa krenu tragom kamenčića, koji su blistali kao tek iskovani novčići i pokazivali im put. Koračali su tako cele noći i stigoše ponovo očevoj kući upravo kad se razdanjivalo. Zakucali su na vrata, a žena, kada je videla da su to Ivica i Marica reče: „Nevaljala deco, zašto ste tako dugo

spavali u šumi; mislili smo da se više nećete vratiti“. Otac se obradovao, jer mu je bilo veoma žao što ih je ostavio same u šumi.

Nedugo zatim ponovo nastaje nevolja i deca čuše kako maćeha uveče u krevetu govori ocu: „Opet je sve pojedeno, imamo samo još pola hleba, a onda je kraj mukama. Deca moraju da odu, odvešćemo ih dublje u šumu da više ne nadju puta natrag: inače nam nema spasa“. Coveku to teško pade i pomisli: „Bilo bi bolje da poslednje zalogaje podelim sa svojom decom“. Ali žena to nije htela ni da čuje, grdila ga je i prebacivala mu. Ko kaže A mora da kaže i B, i pošto je prvi put popustio, morao je da popusti i drugi put.

Deca su još uvek bila budna i čula su razgovor. Kada su roditelji zaspali, Ivica opet ustade i htela napolju ponovo da nakupi kamenčiće kao prethodnog puta, ali je žena zatvorila vrata i on nije mogao da izađe. Ipak je utešio sestricu rekavši: „Ne plači, Marice, spavaj mirno dalje, dragi Bog će nam već pomoći“.

U rano jutro žena probudi decu. Dobiše po svoj komadić hleba, koji je bio još manji nego prethodnog puta. Na putu u šumu Ivica ga je izmrvio u džepu, pa je često zastajkivao i bacao mrvicu na zemlju. „Ivice, zašto zastaješ i gledaš okolo?“ rece otac, „idi svojim putem“.— „Gledam svog malog goluba, koji sedi na krovu i želi da me pozdravi“, odgovori Ivica. „Budalo, to nije tvoj mali golub nego dimnjak koga je obasjalo sunce na izlasku“. Ivica je, međutim, putem malo po malo bacao mrvicu.

Žena je odvela decu još dublje u šumu, gde još nikada nisu bila. Ponovo su upalili veliku vatru i majka reče: „Deco, ostanite vi samo ovde, i kad budete umorni, možete malo da odspavate; mi idemo u šumu da sečemo drva, a uveče, kad budemo gotovi, doći ćemo po vas“. U podne, Marica podeli svoj komad hleba sa Ivicom, jer je on svoj prosuo putem. Zatim su zaspali, i veče je prošlo a niko nije došao po sirotu decu. Probudili su se tek usred mračne noći, Ivica je tešio sestricu govoreći: „Čekaj samo, Marice da se pojavi mesec, onda ćemo videti mrvicu koje sam putem posipao i one će nam pokazati put do kuće“. Kada se mesec pojavio, krenu, ali ne nadju mrvicu, jer su ih poključale hiljade ptica koje lete po šumi i poljima. Ivica reče Marici: „Mi ćemo već naći put“, ali ga nisu pronašli. Išli su čitavu noć i još jedan dan od jutra do večeri, ali nisu uspeali da izađu iz šume, a bili su veoma gladni jer su pojeli samo par jagoda koje su našli na zemlji. Pošto su bili tako umorni da ih noge više nisu nosile, legoše pod jedno drvo i zaspāše.

Već je bilo treće jutro kako su napustili očevu kuću. Ponovo su krenulu, ali su ulazili sve dublje u šumu, i ako uskoro ne bi stigla pomoć, umrli bi. Kad je bilo podne, ugledaju na jednoj grani lepu, snežnobelu ptičicu, koja je tako lepo pevala da su zastali i slušali je. Kad je prestala da peva, zamahnu krilima i poleti ispred njih, a oni su je pratili sve do jedne kućice na čiji je krov sletela i kad su prišli sasvim blizu, videli su da je kućica napravljena od hleba i pokrivena kolačima, a prozori su bili od providnog šećera. „Ovde ćemo navaliti“, reče Ivica, „i imati blagosloveni obrok. Ja ću pojesti komad krova, a ti Marice pojedi deo prozora, tako je sladak“. Ivica se prope uvis i odlomi jedan deo krova da proba kakvog je ukusa, a Marica je grickala deo prozorskog okna. Utom se iz kuće začu prijatan glas:

„Ko kućicu moju dira,
ko to meni ne da mira?“

Deca odgovoriše:

„Kuću tvoju vetar dira,
duva, pa ti ne da mira!“

Nastaviše da jedu dalje, ne dozvoljavajući da ih nešto omete. Ivica, kome je krov baš prijao, otkide veći komad, a Marica izvadi čitavo prozorsko okno i sede da ga pojede. Iznenada se otvoriše vrata i jedna starica sa štapom izađe napolje. Ivica i Marica su se Tako silno uplašili da su ispustili sve što su imali u rukama. Starica klimnu glavom i reče:

„Draga deco , ko vas je ovamo doveo? Uđjite i ostanite kod meine, neće vam se ništa desiti“. Oboje je uzela za ruke i uvela u svoju kućicu. Poslužila ih je dobrim jelom, mlekrom i palačinkama sa šećerom, jabukama i orasima. Zatim su bila spremljena dva lepa, bela kreveta u koje legoše Ivica i Marica, misleći da su na nebu.

Starica se samo napravila ljubazna, a u stvari, to je bila zla veštica, koja je vrebala decu i napravila je kućicu od hleba da bi ih namamila. Kada bi neko dospeo u njene ruke, ona bi ga ubila, skuvala i pojela i to je za nju bio praznik. Veštice imaju crvene oči i ne vide daleko, ali imaju dobar njuh kao životinje i oseće kada se ljudi približe. Kada su Ivica i Marica došli u njenu blizinu, nasmejala se pakosno i zlorado: „Ovi su moji, neće mi više pobeći“. U rano jutro, pre nego što su se deca probudila, ona je ustala i kad ih je oboje videla kako se slatko odmaraju, rumenih obraza, mrmrljala je za sebe:

„Ovo će biti dobar zalogaj“. Uhvati Ivicu svojom mršavom rukom i odnese ga u malu štalu sa rešetkom na vratima; mogao je da više koliko hoće i ništa mu ne bi pomoglo. Onda ode do Marice prodrma je i probudi i viknu: „Ustaj, lenštino, donesi vode i spremi za svoga brata nešto dobro, on je napolju u stali i treba da se ugoji. Kada se ugoji, poješću ga“. Marica stade gorko da plače, ali je sve bili uzaludno, morala je da radi ono što je zla veštica od nje tražila.

Sada je za jadnoga Ivicu skuvano najbolje jelo, a Marica je dobila samo oklop od račića. Starica je svakog jutra odlazila u štalu i vikala: „Ivice, ispruži prst da vidim da li si se ugojio“. Ivica joj ispruži koščicu, a starica koja je imala zamucene oči i nije videla, mislila je da je to Ivičin prst i čudila se da on uopšte ne može da se ugoji. Kada su prošle četiri nedelje i Ivica ostade mršav, ona izgubi strpljenje i ne htede više da čeka. „Marice“, pozva devojčicu, „budi hitra i donesi vodu: bilo da je Ivica mršav ili debeo, sutra ću da ga zakoljem i skuvam“. Kako je samo plakala sirota sестrica dok je nosila vodu, a suze su joj tekle niz obraze! „Dragi Bože, pomozí nam“, povika ona, „da su nas u šumi pojele divlje zveri, bar bismo zajedno umrli“. ---„Nemoj da se deriš“, reče starica, „to ti ništa neće pomoći.“ Rano ujutro Marica je morala da obesi kazan sa vodom i zapali vatru. „Prvo ćemo peći“, reče starica, „vec sam zagrejala pećnicu i umesila testo“. Gurnula je jadnu Maricu prema pećnici iz koje je već lizao plamen. „Uvuci se unutra“, reče veštica, „i pogledaj da li je dovoljno zagrejana, da možemo da stavimo hleb da se peče“. I kada bi Marica bila u pećnici, veštica bi je zatvorila, a Marica bi se unutra ispekla i ona bi je pojela. Ali Marica je prozrela njenu nameru pa reče: „Ne znam, kako to da uradim, kako da udjem unutra?“ Starica na to reče: „Glupa gusko, otvor je dovoljno velikí, zar ne vidiš, i ja bih mogla da udjem“, i stavi glavu u pećnicu, a Marica je od pozadi gurnu, zatvori i zavravi gvozdena vrata. Veštica poče grozno urlikati, ali Marica pobeže i bezbožna veštica kukavno izgori.

Marica je otrčala pravo kod Ivice, otvorila štalu, gde je bio zatvoren i viknula: „Ivice, slobodni smo, stara veštica je mrtva“. Ivica je izleteo kao ptica kada joj se otvore vrata od kaveza. Kako su se samo radovali, poskakujući, grleći se i ljubeći! Pošto se više nisu bojali, ušli su u veštičinu kuću a tamo su ležali sanduci puni bisera i dragog kamenja. „Ovo je mnogo bolje nego šljunak“, reče Ivica i natrpa u svoje džepove, koliko je moglo da stane, a Marica dodade: „I ja ću nešto poneti kući“, pa napuni svoju keceljicu. „Moramo da krenemo, kako bismo izašli iz veštičine šume!“ reče Ivica. Pošto su hodali nekoliko časova, dodjoše do velike reke. „Ne možemo da je predjemo, ne vidim nikakvo brvno ili most“, progovori Ivica. Ovde nema ni brodića“, odgovori Marica, „ali , pliva jedna bela patka, ako je zamolim, možda će nam pomoći da predjemo preko. Zatim viknu:

„Patkice, lepotice,
ovde su Ivica i Marica,
nema brvna ni mostica,
prevezi nas preko,
molimo te lepo!“

Patka pridje i Ivica sede na njena ledja i pozva sesticu da mu se pridruzi. „Ne“,

odgovori Marica, „patki će biti preteško, treba da nas preveze jednog po jednog“. Tako i urade i kada su srećno prešli na drugu obalu i pošto su neko vreme dalje išli, šuma im je bila sve poznatija i konačno ugledaše iz daleka očevu kuću. Stadoše trčati, uleteše unutra i padoše ocu oko vrata. Čovek nije imao ni trenutka radosti, otkako je decu ostavio u šumi, a žena je umrla. Marica je istresla svoju keceljicu, da su se na sve strane otkotrljale perle i drago kamenje, a Ivica ih je pregrštima vadio iz svojih džepova. Tako su se sve brige završile, a oni su živeli zajedno, srećni i zadovoljni. Moja bajka je gotova, eno tamo, jednog miša, ko ga uhvati može da napravi veliku kapu od pliša.